

## อักษัตตนิวิภัตติ

บอกอดีตกาล ตั้งแต่วັນนี้ แปลว่า.....แล้ว.

ถ้ามี อ อยู่หน้า แปลว่า ได้.....แล้ว.

เช่น เถโร คาม ปัญฑาย ปาวิสิ.

อ. พระเถระ ได้เข้าไปแล้ว สูบ้าน เพื่อบิณฑะ.

เอวรูป กมม อกาสิ.

อ.ข้า ได้ทำแล้ว ซึ่งกรรม มีอย่างนี้เป็นรูป.

อักษัตตนิวิภัตติ บอกให้รู้ กาล, บท, วจนะ, บุรุษ

บุรุษ	ปรสฺสพท์		อตฺตโนปท์	
	เอก.	พหุ.	เอก.	พหุ.
ประณมบุรุษ	อี	อุ	อา	อุ
มัธยมบุรุษ	โ	ตฺถ	เส	ว्ह
อุตตมบุรุษ	อี	มฺหา	อ	มฺเห

-วิภัตติหมวดนี้ลง อ, อิ, และ ส อาคม

-อี วิภัตติ เมื่อประกอบกับธาตุ รัสสะเป็น อิ เช่น กิริ

-ลง อ และ ส อาคม เช่น อกาสิ อกาสิ

-อุ วิภัตติแปลงเป็น อีสฺ เช่น กรีสฺ

-แปลง อุ เป็น อีสฺ เช่น อกีสฺ

-ใช้ อี ประณมบุรุษ แทน โ มัธยมบุรุษ เช่น อกาสิ ( ตฺว อ.ท่าน)

-ตฺถ, มฺหา และเส ให้ลง อิ อาคมท้ายธาตุเสมอ เช่น กริตฺถ, กริมฺหา, กริเส

-อี ประกอบหลัง ลก ฐาคู แปลง อี เป็น ตฤ เช่น อลตฤ

-อี ประกอบหลัง ลก ฐาคู แปลง อี เป็น ตฤ เช่น อลตฤ

### หมวด ฎ ฐาคู

ฎ เป็นไปในความ มี, ในความ เป็น (อ+ฎ=ภาว+อี)

สำเร็จรูปเป็น อภาวี, อภาวี, ภาวี ได้เป็นแล้ว, เป็นแล้ว.

ฐี เป็นไปในความ นอน (อ+ฐี=สย+อี)

สำเร็จรูปเป็น อสยิ, อสยิ, สยิ ได้นอนแล้ว, นอนแล้ว.

มรฺ เป็นไปในความ ตาย, (อ+มรฺ+อี)

สำเร็จรูปเป็น อมริ, อมริ, มริ ได้ตายแล้ว, ตายแล้ว

ปจฺ เป็นไปในความ หุง, ในความ ต้ม (อ+ปจฺ+อี)

สำเร็จรูปเป็น อปจฺ, อปจฺ, ปจฺ ได้หุงแล้ว, หุงแล้ว.

ลกฺ เป็นไปในความ ได้ (อ+ลกฺ+อี)

สำเร็จรูปเป็น อลภี, อลภี, ลภี ได้ได้แล้ว, ได้แล้ว.

คมฺ เป็นไปในความ ไป (อ+คมฺ=คจฺ+อี)

สำเร็จรูปเป็น อคจฺ, อคจฺ, คจฺ ได้ไปแล้ว, ไปแล้ว.

๑. ทดสอบการแจกธาตุ (อ+คม)

บุรุษ	ปรสสप्त		อตตโนปท	
	เอก.	พหู.	เอก.	พหู.
ป.	อกจฉี	อกจฉุ	อกจฉา	อกจฉู
ม.	อกจฉโน, อกจฉนิ	อกจฉนิตถ	อกจฉนิเส	อกจฉนิวห
อุ.	อกจฉี	อกจฉนิมหา	อกจฉ	อกจฉนิมห

๒. ทดสอบการแจกธาตุ (อ+ปจ)

บุรุษ	ปรสสप्त		อตตโนปท	
	เอก.	พหู.	เอก.	พหู.
ป.	อปจี,อปจิ	อปจ	อปจา	อปจู
ม.	อปโจ, อปจิ	อปจิตถ	อปจิเส	อปจิวห
อุ.	อปจี	อปจิมหา	อปจ	อปจิมห

ทดสอบแปลไทยเป็นมคธ

๑. อ.บุรุษ นั้น ได้ได้แล้ว ซึ่งทรัพย์ ท. ในถ้ำ ฯ
๒. อ.บุรุษ ท. เหล่านั้น ได้ได้แล้ว ซึ่งโกะ ท. จากภูเขา ฯ
๓. อ.เรา ได้ได้แล้ว ซึ่งทรัพย์ ท. จากพระราชา ฯ

ทดสอบการแปลมคธเป็นไทย

๑. ภิกขุ ราชคเห เวพูนมหาวิหาร อกจฉี ฯ
๒. อหิ ยานเนน อตตโน กุฏิก อคมิ ฯ
๓. ตุมเห วิสาขาย เคเห ภตตานิ อภุชิตถ